

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ „ДИМИТРАКИ ХАДЖИТОШИН”

3000 Враца, ул. “Сестри Хаджикръстеви ” №14

тел.: (092) 645 591, 641 287, 647 056 факс: +359 92 647 056

e-mail: pgdh@abv.bg

www.pg-vratza.com

УТВЪРЖДАВАМ:

инж.Цветомила Христова

*Директор на Професионална гимназия
„Димитраки Хаджитошин“-Враца*

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ В ПГ „Димитраки Хаджитошин“, гр.Враца

ВЪВЕДЕНИЕ

Образованието у нас и в световен мащаб днес е изправено пред сериозни предизвикателства: все по-често се сблъскваме с представители на различни култури, различни от нашите ценности и норми, традиции и гледни точки. Глобализацията създаде условия хората да пътуват, да живеят на различни места по света, да учат в интернационална среда. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите; за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване; за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Често явление е педагогическите специалисти в българското училище да изпълняват своята мисия в групи и паралелки с деца и ученици от уязвими групи.

Това води до необходимостта от приобщаване на различните, на уязвимите, на „изключените“ от обществото. Именно образованието се явява механизмът, чрез който те ефективно могат да бъдат включени, така че да намерят работа, да преодолеят икономическите бариери, които създават бедността и нищетата, да преодолеят културните различия и конфликти и да станат равноправни участници в обществото. По отношение на приобщаването изводите, които идват от образователната практика, говорят за това, че то започва с признаването на различията между децата и учениците. Учителят е този, който трябва много добре да познава всички възможни различия, с които ще се сблъска в своята практика, за да може да ги управлява по възможно най-безболезнения и безконфликтен начин, когато работи с децата или учениците, техните родители, обществото.

ПГ „Димитраки Хаджитошин“, гр.Враца е институция която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хора с увреждания и уязвими групи. В нашето училище се създават условия за достъпна качествена грижа за учениците, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование и професионална реализация. При децата в училищна възраст се обръща особено внимание, както на семейството като важен фактор за развитието на подрастващите, така и на индивидуалните особености на всяко дете. Различията между учениците в зависимост от техните интереси, познания, умения, минало, майчин език, постижения или увреждане, могат да бъдат ресурси в подкрепа на ученето.

В &1 т. 3 на Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищно образование е дадено следното определение за деца и ученици от уязвими групи: „Деца и ученици в основната степен на образование, застрашени от отпадане от

системата на предучилищното и училищното образование или чийто достъп до образование е поставен в повишен риск, поради ниското образователно ниво на родителите/настойниците им и свързаните с това неблагоприятна позиция на пазара на труда и риск от социално изключване“. През 2020 г. ПГ „Димитраки Хаджитошин“, гр.Враца е включена в списъка на училищата, утвърден от министъра на образованието и науката за разпределението на средства от държавния бюджет за работа с деца и ученици от уязвими групи.

В ПГ „Димитраки Хаджитошин“, гр.Враца уязвими групи са:

1. По социален признак:

- Ученици с починали родители;
- Ученици с един починал родител;
- Ученици, отглеждани от близки роднини и настойници;
- Ученици от социално-слаби семейства;

2. По признак здравни и възрастови проблеми

- Ученици с хронични заболявания;
- Ученици с проблемен пубертет;

3. По етнически признак

- Ученици от ромска и турска етническа общност, които не владеят българския език на ниво, достатъчно, за да се справят с учебните си задачи;

4. Психологически фактори

- Ученици в риск от насилие или тормоз.

Поради естеството на гимназията ни, в училището не се обучават ученици със специални образователни потребности.

Уязвимите групи ученици имат право на зачитане, уважение и закрила от закона. Отношението ни към тях е основано на признаване на тяхната равнопоставеност и равни възможности. За нас те са важна и пълноценна част от училищното общество и затова работим за тяхната социална интеграция и социално включване.

Ние възприемаме уязвимите групи от ученици като хора със способности и потенциал, а не като хора единствено с проблеми и ограничения.

Равните възможности означават да се отстранят всички социални бариери – физически, финансови, социални, психологически, които ограничават пълноценното участие на учениците от уязвимите групи в училищния живот. Това, което училището може да направи за гарантирането на техните права е осигуряването на достъп до образователни услуги, които са достъпни и за всички останали граждани, както и да провежда социална политика и политика на приобщаване.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ:

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Според Алианса за приобщаващо образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

- Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения.

- Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли.
- Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
- Хората се нуждаят един от друг.
- Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения.
- Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
- Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може.
- Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
- Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

ЦЕЛТА НА ТАЗИ УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА Е:

Да се набележат и изпълнят политики и мерки за предоставяне на равни възможности за образование и обучение и за приобщаване на учениците от уязвимите групи ПГ „Димитраки Хаджитошин“, гр.Враца

ПОДЦЕЛИ:

1. Да се реализира социална училищна политика за преодоляване на негативните социални фактори от живота на учениците от уязвимите групи.
2. Да се изгради позитивна учебна и възпитателна среда в ПГ „Димитраки Хаджитошин“, гр.Враца, в която се осъществява пълноценна интеграция на учениците от различни етноси в класовете;
3. Да се извършва превенция на насилието и тормоза.
4. Да се реализира здравно образование на подрастващите за по-лесно преодоляване на здравни и възрастови проблеми.
5. Да се активизира дейността на класните ръководители, възпитатели и педагогическия колектив, относно преодоляване на образователните трудности и наличие на конфликтни отношения със съученици или учители.
6. Да се създаде добра връзка между всички заинтересовани страни – административно ръководство на училището/учител/възпитател/родител/ученик/социални партньори/НПО и др. за преодоляване на проблемите на уязвимите групи ученици.

МЕРКИ ЗА РЕЛИЗИРАНЕ НА ЦЕЛИТЕ:

№	Дейност	Срок	Отговорник
1.	Прием на ученици независимо от социален и етнически статус и оформяне на паралелките без дискриминация по пол, раса, социален статус и етническа принадлежност.	Съгласно график на МОН	Директор, Комисия по приема
2.	Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща и допълнителна подкрепа.	В началото на всеки учебен срок и в края на учебната година	Класен ръководител, учители, ЕПЛР
3.	Определяне на координатор за подкрепа за личностно развитие	До 01.10	Директор

4.	<p>Отпускане на месечни стипендии (ПМС 328/21.12.2017 г., изм. и доп. с ПМС № 20/01.02.2019 г.):</p> <p>Чл. 4. (1) 1. за постигнати образователните резултати;</p> <p>Чл. 4. (1) 2. за подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането;</p> <p>Чл. 4. (1) 3. за подпомагане на ученици с трайни увреждания</p> <p>Чл. 4. (1) 4. за ученици без родители;</p> <p>Чл. 4. (1) 6. За ученици, от VIII IX и X класове, които се обучават по специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда и дуална система на обучение;</p> <p>Чл. 4. (2) за ученици само с един родител.</p>	<p>Началото на учебната година и/или от началото на втория учебен срок</p> <p>От началото на месеца, следващ месеца, през който е възникнало основанието за получаването им</p>	<p>Директор, Комисия за стипендии, класни ръководители</p>
5.	<p>Отпускане на еднократни стипендии (ПМС 328/21.12.2017 г., изм. и доп. с ПМС № 20/01.02.2019 г.):</p> <p>Чл. 5. (1) 1. преодоляване от ученика на еднократни социални обстоятелства, свързани с достъпа му до образование;</p> <p>Чл. 5. (1) 2. постигнати високи резултати от ученика в учебната, извънкласната или извънучилищната дейност.</p>	<p>Веднъж на всеки учебен срок</p>	<p>Директор, Комисия за стипендии</p>
7.	<p>Осигуряване на карти/билети за пътуване на ученици, които отговарят на условията на чл. 283, ал. 2 от ЗПУО със средства, предоставени от МОН чрез община Враца и доплащане от бюджета на училището.</p> <p>Осигуряване на средства по национална програма, проект, спонсорство, помощ от НПО и др.</p>	<p>През цялата учебна година</p>	<p>Директор, счетоводител</p>
8.	<p>Популяризиране на добри</p>	<p>Минимум два пъти</p>	<p>Класни ръководители,</p>

	практики и възможности за участие в мрежи за включване на родителите и местната общност в мерки за преодоляване на проблемите на уязвимите групи	годишно – през ноември и април	медиатор
9.	Функциониране на обществен съвет за включване в осъществяването на граждански контрол в управлението на образователната институция	Съгласно Глава трета от Правилник за създаването, устройството и дейността на обществените съвети към детските градини и училищата	Директор, областен управител, кмет, РУО
10.	Среци, кръгли маси, дискусии за повишаване отговорността на родителите и тяхната активност за сътрудничество с учителите и училищното ръководство с цел развитието на децата им с фокус върху родители от уязвими групи за насърчаване на редовното посещаване на училището	Минимум 4 пъти годишно по време на общо училищни и индивидуални родителски срещи	класните ръководители, медиатор от Младежки център - Враца
11.	Здравни беседи, психологическа подкрепа на подрастващите за по-лесно преодоляване на здравни и възрастови проблеми	Съгласно план на класния ръководител	Класен ръководител, медицинско лице към училището
12.	Спазване на училищните политики за ненасилие и изграждане на позитивна училищна общност	През цялата учебна година	Училищен координационен съвет за справяне с училищния тормоз, ученици, педагогически специалисти и непедагогически персонал
13.	Осигуряване на учебни помагала и материали, дрехи и обувки на социално-слаби ученици, награди на ученици от възстановените на гимназията средства от спрени помощи за отглеждане на деца	В началото на учебната година и при идентифицирана нужда	Счетоводител и директор
14.	Осигуряване на ефективна комуникация за навременното идентифициране и разрешаване на възникнали	През цялата учебна година	учители, родители, ученици, обществен съвет

	проблеми		
15.	Работа по развитие на класа като екип	В час на класа и провеждане на спортни и др. мероприятия	Класни ръководители, педагогически съветник, психолог
16.	Участие на ученици в общоучилищни празненства, конкурси, състезания, занимания по интереси, проекти, национални програми и др. мероприятия – без ограничение на техния социален статус и етническа принадлежност	По време на цялата учебна година	Отговорниците за конкретното мероприятие
17.	Прилагане на ефективни техники и стратегии за работа в мултикултурна среда	постоянен	педагогически съветник. психолог
18.	Назначаване на образователен медиатор по трудов договор по Проект „Подкрепа за успех“.	15.09.2021г.	директор
19.	Повишаване мотивацията на колектива на ПГ „Димитраки Хаджитошин“, гр.Враца чрез допълнителни възнаграждения за работа с уязвими групи съгласно ВПРЗ(провеждане на консултации с ученици) и др.	По график и заповед на директора	директор

Контролът по изпълнение на училищната програма се осъществява от директора.
Настоящата програма е създадена на основание чл. 263, ал. 3.